

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De deserto egypti ca. xxix.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Libri Exod.

eos congregatos, et luna, et vice expectasse quartam decimam.

De morte primogenitorum **Ca. XXVI.**

Sicutum est autem

f noctis medio, percussit dominus omne primogenitum egypti, nec erat domus in qua non iaceret mortuus, domino forte ita procurante non fuisse domum absque primogenito. Populus suus pharaon dixit moysi per nuncios ut egrediret cum ovis suis, imo et egyptii urgebant eos egredire. Tulit igitur populus farinam dispersam super hunc ros ligatam in pallio, et perierunt vasa ab egyptiis vestibus pliniam: et spoliaverunt egyptios ex parte pro domino, tum pro mercede laborum quam fraudati erant tum ut inde fieret tabernaculum. Et erat quies, decem milia virorum peritum absque puillis et vulgo famulatum eis inumerabile, et duxerunt secum diuersi generis animalia multa nimis, israel dimisit.

De exitu israel de egypto **Ca. XXVII.**

Sicutum est autem

f ut nihil propter solitum adhuc iunderet terram in qua erat sepulcrum ioseph. Tenebant autem iuramento asportare ossa eius. Tunc moyses scripsit in lamina aurea nomen domini tetragrammatum: quod supposita a quo supnatauit: ut quod dum venies staret supra viam erat sepulcrum. Et effodientes sustulerunt ossa quae sublata leguntur eis prophetasse forte de difficultate itineris. Tunc hebretes tradunt: quod ovis ex iproniso astitit iuxta eos quod locuta est ad eos, Ob quam rem duxerunt eam secum multo tempore per desertum, et dixerunt eam ouem ioseph: de qua ibi. Qui deducet velut ouem ioseph. In ingressu etiam eorum terremotu factum multa templa egypti cum idolis suis corruerunt. Habitatio autem filiorum israel in egypto fuit, cccc. lxx. annorum. Sed noie egypti intelligendum est omnia incolatum eorum, quod incepit a promissione abrae facta in via mesopotamiae: a qua usque ad legem datam tot anni superiunt Solis enim, c. lxxij. annis seruauit israel in egypto post mortem ioseph. Quibus expletis eadem die egressa est omnis multitudo de terra egypti: quod etiam mirabiliter a deo factum est. Vel forte eadem die qua exiit abraam ad peregrinandum. Et nota quod habetur. Die qua egressi sunt, et infra. Demerente diei huius in qua egressi estis de egypto prima

die, scilicet azymorum, etiam supra legitur dictum eis, nullus egredietur ostium domus suae usque mane. e contra statim legitur habet. Non ista obseruabilis est domino quando eduxit eos de terra egypti: et in benedictione cerei dicunt nocte educti. Forte intelligendum est nocte eductos, id est ad mane egrediendum ab egyptiis nocte compulso. Profectus etiam sunt de ramesse in sochoth, nec sunt secuti eos egyptii sepelientes mortuos suos. Dulci etiam egyptiorum flebat penitentes: quod eis fuerat tam crudeles. Loxeruntque farinam quam tulerat de egypto, feceruntque sub cithericeos panes azymos: et modico tempore coagulatos. His enim visum sunt, xxx. diebus. Non enim ultra suffecerunt qui tulerat de egypto: licet sub necessitate custodirentur: nec eis ad satietatem uescerent.

De sanctificatione primogenitorum.

Capitulum XXVIII.

Itaque iterum dicit

dominus ad moysen Sanctifica mihi omne primogenitum masculinum quod aperit uulua, tam de hominibus quam de iumentis: quod percussit primogenita egypti in liberatione eorum. Et quod solus masculos pro se sibi uoluit sanctificari, dicitur per non percussos nisi tantum masculos. Vel forte quod primogenita eorum a percussore angelo liberauerat. et hoc modo sua erant, uoluitque ut deinceps essent sua omnia. Ut quod ex omni fructu primo honorandus est deus. Primogeniti igitur qui erant de filiis leui offeriebantur nec redimebantur et seruebant iugiter domino: primogeniti aliorum offeriebantur: et, uelut sic redimebantur. Primogenita pecorum apta ad imolandum oblata erant sacerdotum. Immundorum pro non oblata quaedam redimebantur: ut primogenitum asini one mutabatur quod pro eo offeriebatur, quaedam nec etiam redempta occidebantur: ut primogenitum canis. Et adiecit dominus Cum introduxerit te dominus in terram promissam: intima haec filijs tuis seruanda ritu sempiterno. Eruntque haec quasi signum in manu tua: et quasi appensum quod ob recordationem ante oculos tuos, ut scilicet huius liberationis memoria non aliter uentret in oblivionem: quae que manu geruntur: uel ante oculos appendunt. Quod pharisaei ad litteram obseruantes in chartis haec scribebant, et decalogum simul: et eas sinistris circumligabant brachijs: et inter oculos appendebant: quas dominus in euangelio phylacteria uocat a phylaxer thozac.

De deserto egypti.

Ca. XXIX.

f

Situr cum emi

I sisset pharao plūm, nō eduxit eos moyses p̄ palestīnā p̄termī nā egypto: p̄ antiquā molestiā z odiū p̄ trū: ne insurgerēt phīlīstī aduersus eos: s̄z circū duxit eos p̄ desertū: q̄d ē iuxta mare rubrū. Tū p̄ mādato dñi iuberet: vt duceret̄ populū ad mōtē sinat: ad imolandū sibi. Tū si penitētes egyptij vellēt eos p̄seq: grānē molestiā sustinerēt itinert̄. Armatisq; ascēderūt filij israhel de terra egypti. multa, s̄ sup̄ electis le muniti Tū alia trāslatio habet. quinta p̄ genie ascēderūt filij israhel. Moyses em̄ a iacob quātū fuit. vel p̄ tribū iude a phares vsq; ad salomonē q̄nq; fuerunt t̄m̄ generatio nes. Hebrei habet. q̄nq; generatioēs ascēderūt filij israhel. Profectiq; de socho t̄ venerūt in ethā. Ethan ciuitas erat tūc deserta in ca pite solitudinis. que a iosepho lyc^o d̄r. vbi et babylonē postea factā dicit. dum cambes egyptuz vastaret.

De ducatu colūne z marī rubro. Caplm. XXX.

Domini autem

D vt duxerēt itinert̄ p̄cedebat eos p̄ diē in colūna nubis s̄ feruorē solis: z p̄ noctē in columna ignis p̄tra tenebras: z vt sibi a serpentib; p̄uiderent. Precepitq; dñs vt reuerst̄ aliquantulū versus egyptū castrametarent̄ in regione pharoth. q̄ est inter magdalū z mare s̄ beelsephon. Est aut̄ magdalū ciuitas i p̄finio egypti. ad quā iudei tpe hieremie interfecto godolia: p̄mo p̄fugerūt: z posuerūt castra sup̄ mare rubrū. Huius maris aqua nō est rubea: sed ois terra circūstans rubea est: ex q̄ vitiat gurges z inficit: vñ mīnimum acutissimū excipit. Quicquid etiā ad efum in fructib; est: in hūc colozē cadit. Ob h̄ ibidē rubre gēme inuentunt̄. q̄ bu mo inuolute z inter arenas attrite terre colozem habēt z maris. Hoc mare in duos sinū diuidit: quī ab oriente est p̄licus appellat̄. qz

perse orā elus inhabitāt. alter arabicus d̄r: vbi tū nos dīcimus rubrū: hebreus d̄r cananofum: qz canne in litorib; eius abundant. Sane ibi coartati sunt filij israhel. Exyna pte erant montes asperrimi z imeabiles. ex altera parte mare.

De trāstū maris rubri. Caplm. XXXI

Inmutatumq; ē

I cor pharaois. tulitq; ccc. currus p̄rios: z ccc. ab egyptijs. z infecutus est eos. equites q; duxit. l. milia. z ducēta milia pedītū armatoz. Leuātēq; oculū hebrei: viderūt egyptios post se: z timuerūt valde. Neq; em̄ fuge facultatē habebāt nec pugre poterāt: qz inermes erant. nec ibi morari p̄ ciboz inopiā Cūq; plurimū arguerēt moyses dixit eis. Nolite timere hec fecit dñs vt hodie videat̄ maglīa e^o. Ipe pugnat p̄ vob z vos tacebit̄. Egyptios q; videtis nūc nō videbit̄ in sempitēnū. In hebreo pleni^o est. nō videbit̄ in sempitēnū: vt nūc vob detis viuos scz. Et orauit moyses ad dñm. Qui ei dixit. Quid clamas ad me. Eleua vīr gā tuā: z extēde manū tuā sup̄ mare z diuide illū vt sup̄ siccū ingrediant̄ filij israhel. Tolle q; se angel^o q̄ p̄cedebat eos: stetit p̄ tergū inter egyptios z israhel. z erat nubes tenebrosa egyptijs: s̄ lucida hebreis. Cūq; extēdisset moyses manū. flauit vēr̄ vehemēs: z p̄tit aquā i siccū. z diuisū est mare i. xij. diuisioēs: vt q; q; trib; p̄ turmas suas incederet. Et aduocans moyses singulas trib; s̄m ordinē natiuitat̄ sue hortabat̄ eos vt ipm̄ p̄euntē sequerent̄. Cūq; timuissent intrare rubē s̄mēo z leui iudas p̄im^o aggressus est iter post eū: vñ z ibi meruit regnū. Profecti sūt q̄ p̄ mediū maris: z erat aq̄ q̄si mur^o a dext̄is eoz z a lena. Nō vidētes egyptij: velanos iudicabāt eos. S̄z cū viderēt illos illecos abire: ingressi sunt p̄ eos. Iāq; venerat vigilia matutina. Et respexit dñs sup̄ egyptios p̄ colūnā ignis z nubis. i. intolerabiles i bres z graues tonit̄ coruscatoēs q; ac lapides iniecit super eos. Cū z territi dīcerūt. Fugiam^o israhel. dñs em̄ pugnat p̄ eis. Si līj aut̄ israhel s̄m iosephū ad s̄ positā venerūt

Quattuor dīcūt vīgilie matutine. p̄ma p̄stinū. sc̄da intempestinū. etiā gallicinū. q̄rta ātelucanū: z ipi in q̄rta ingressi sunt mare rubrum.